

Onderwerp Uitvoering motie 23.1 <i>100 jaar vrouwenkiesrecht vieren is democratisch waardevol</i>	
Nummer	2019/265170
Portefeuillehouder	Wienen, J.
Programma/beleidsveld	6.2 Gemeentelijk bestuur
Afdeling	BC
Auteur	Terpstra, E.J.
Telefoonnummer	023 – 511 3009
Email	ejterpstra@haarlem.nl
Kernboodschap	De raad heeft op 31 januari 2019 motie 23.1 <i>100 jaar vrouwenkiesrecht vieren is democratisch waardevol</i> aangenomen. Dit collegebesluit voorziet in een voorstel voor de uitvoering van deze motie, inclusief dekkingsvoorstel.
Behandellootstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie bestuur.
Relevante eerdere besluiten	Niet van toepassing.
Besluit College d.d. 9 april 2019	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: <ol style="list-style-type: none"> 1. motie 23.1 <i>100 jaar vrouwenkiesrecht vieren is democratisch waardevol</i> uit te voeren volgens het onder 3. (Beoogd resultaat) beschreven voorstel; 2. in de dekking van de kosten te voorzien via eenmalige bijdragen uit de lopende budgetten van de afdelingen ECDW, JOS, MO en BC, volgens de onder 4. (Uitvoering) weergegeven verdeelsleutel. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Via de motie 23.1 *100 jaar vrouwenkiesrecht vieren is democratisch waardevol* verzoekt de raad het college om de viering van honderd jaar vrouwenkiesrecht actief te organiseren.

2. Besluitpunten college

Het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. motie 23.1 *100 jaar vrouwenkiesrecht vieren is democratisch waardevol* uit te voeren volgens het onder 3. (Beoogd resultaat) beschreven voorstel;
2. in de dekking van de kosten te voorzien via eenmalige bijdragen uit de lopende budgetten van de afdelingen ECDW, JOS, MO en BC, volgens de onder 4. (Uitvoering) weergegeven verdeelsleutel.

3. Beoogd resultaat

Via de motie 23.1 *100 jaar vrouwenkiesrecht vieren is democratisch waardevol* verzoekt de raad aan het college:

- de viering van honderd jaar vrouwenkiesrecht actief te organiseren;
- hierbij de historisch verworven rechten van mannen en vrouwen in het politiek bestuur als uitgangspunt te kiezen;
- de uitvoering dusdanig vorm te geven zodat het met name vrouwen, jong en oud, stimuleert om politiek actief te worden;
- aansluiting te zoeken met initiatieven in en om onze stad, zoals b.v. de provincie Noord-Holland, om het effect van de aandacht te versterken.

In het eerste kwartaal van dit jaar was in het provinciehuis van Noord-Holland de tentoonstelling *Stemt Hoopvol* te zien van conservator Sarah Berckenkamp (Bureau SBB). Bureau SBB heeft het college desgevraagd laten weten een vergelijkbare tentoonstelling in Haarlem met een lokale Haarlemse invalshoek te realiseren, onder de werktitel *Haar Stem in Haarlem*. De kloostergangen van het stadhuis ('huis van de democratie' van Haarlem) bieden een passende locatie voor deze tentoonstelling.

De doelgroepen van de tentoonstelling zijn:

1. Haarlemse middelbare scholieren;
2. vrouwen die een politieke carrière overwegen;
3. personen die vrouwen in hun omgeving willen stimuleren om de politiek in te gaan.

Daarmee sluit dit initiatief op een passende wijze aan bij de uitgangspunten van de raadsmotie.

Het concept is trans-historisch. Dit betekent dat de eerste vrouwelijke raadsleden, wethouder(s) en burgemeester worden gekoppeld aan vrouwen in dezelfde functie nu. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar vrouwen die langer dan honderd jaar geleden iets hebben betekend voor vrouwen in de politiek. Mocht dit interessante feiten opleveren, dan worden deze ook opgenomen in de tentoonstelling. Op voorstel van het college treedt bureau SBB voor de artistieke invulling in contact met de Haarlemse kunstenaarsvereniging KZOD. Het voor de tentoonstelling noodzakelijke historisch onderzoek wordt gedaan in samenwerking met het Noord-Hollands Archief,

die hiervoor medewerking met gesloten beurs heeft toegezegd. De tentoonstelling wordt onder de aandacht gebracht van de scholen voor voortgezet onderwijs in de regio Haarlem.

De officiële opening van de tentoonstelling is een passende gelegenheid voor inspirerende inleidingen over het onderwerp, waarvoor onder meer de Haarlemse politieke partijen, raadsleden en docenten geschiedenis/maatschappijleer in het voortgezet onderwijs kunnen worden uitgenodigd. Hier kan ook aansluiting worden gezocht bij programma's die ProDemos in dit kader verzorgt.

Vanuit historisch oogpunt is de maand september een passend tijdvak om uitvoering te geven aan de motie. 15 september 2019 is de Internationale Dag van de Democratie. En op 18 september 2019 is het honderd jaar geleden dat Koningin Wilhelmina de initiatiefwet-Marchant ondertekende. Met deze initiatiefwet kregen vrouwen ook actief kiesrecht. Sinds 1917 gold het actieve (en overigens ook passieve) kiesrecht uitsluitend voor mannen. Vrouwen hadden sinds 1917 uitsluitend nog passief kiesrecht. Met de ondertekening van de wet-Marchant in september 1919 was het algemeen kiesrecht voor mannen én vrouwen in Nederland een feit.

Een passende openingsdatum van de tentoonstelling zou donderdag 12 september 2019 zijn. De tentoonstelling komt dan ook onder de aandacht van de vele bezoekers van het stadhuis tijdens de Open Monumentendagen in het weekend van 14 en 15 september 2019.

4. Uitvoering

De kosten voor de realisering van de tentoonstelling worden geraamd op € 8.760 ex BTW. Bureau SBB adviseert daarnaast om € 4.000 te reserveren voor het tentoonstellingsmateriaal. Geadviseerd wordt rekening te houden met p.m. kosten tot maximaal tien procent. De mogelijke maximale kosten bedragen derhalve € 14.000. De afdelingen die in hun beleid raakvlakken hebben met het thema dragen bij in de dekking van deze kosten, volgens de volgende verdeelsleutel:

Economie, cultuur, duurzaamheid en wonen (component cultuurhistorie)	€ 3.500
Jeugd, Onderwijs en Sport (component voortgezet onderwijs)	€ 3.500
Maatschappelijke Ondersteuning (component emancipatie)	€ 3.500
Bestuur en communicatie (component representatie)	€ 3.500
	—————
Totaal	€ 14.000